

Хоча складно прогнозувати дієвість точкового впливу економічних санкцій, котрі діють на сучасному етапі, коли Москва відверто підтримує антиукраїнську кампанію на урядовому рівні. Адже необхідність виконання домовленостей, ухвалених за результатами чотиристоронньої зустрічі на рівні міністрів закордонних справ України, США, ЄС та Росії 17 квітня 2014 року в Женеві, так і залишилася «поза увагою» РФ. Бо вона та й усі в світі чудово усвідомлюють неможливість військового розвитку сценарію Заходом. Відповідно, і

США, і ЄС мають активніше вдаватися до запровадження нових обмежень російської економічної діяльності задля припинення терору проти України.

Інакше може скластися враження, що західні партнери не проти збереження України в ролі буфера – такого собі «бар'єра» між демократичним світом та РФ. І це дуже хитка позиція. Пропагування українського нейтралітету здатне ослабити державу ще більше. І тоді – до політичного або навіть територіального ареалу РФ рукою подати. Це означатиме цілковите фіаско

американсько-європейського тандему, його ненадійність.

Що, по суті, і прагне, як похідне, довести світові керівництво РФ. Україна вже пройшла чималу частину шляху своєї демократизації. Вона довела обґрунтованість свого історичного вибору. Проте сьогодні її доля на пряму залежить від кооперації на рівні світової спільноти, адже намагання вирішувати питання зовнішньополітичної проблематики з РФ залишаються марними: її керівництво продовжує жити «ідеалами» великодержавницьких устоїв.

14

Новий Європарламент – нова Європа?

Юлія АНАТОЛЕНКО

Цьогоріч позачергові вибори Президента України збіглися в часі з обранням нового складу Європейського парламенту, за майбутніх членів якого змогли проголосувати жителі всіх держав-членів ЄС 22–25 травня 2014 року. Звісно, відгомін фінансово-економічної кризи, котрий все ще дається взнаки в країнах Півдня, зовнішньополітична позиція Євросоюзу щодо низки нагальних питань подальшого розвитку континенту, а також збільшення прихильників виходу тих чи інших держав зі складу організації стали прямою причиною трансформації настроїв виборців та, відповідно, європарламентських сил.

На радість євроскептикам, результати виборів довели, що антиєвропейські вподобання всерйоз захопили не тільки епіцентр європейської боргової кризи – Грецію, а й три найбільші після Німеччини економіки Євросоюзу – Францію, Британію та Італію. І хоча, згідно з результатами підрахунку голосів, найбільшу кількість місць у Європейському парламенті (214 із 751) здобули представники правочентристської Європейської народної партії, противники інтегрованої Європи подекуди не просто потрапили до ЄП, а й виграли вибори у своїх країнах.

Так, грецька радикальна партія «Сіріза» отримала перше місце на європейських виборах, паралельно зайнявши провідні позиції під час обрання регіонального керівництва держави: представниця партії Рена Дуру здобула пост префекта столичної області Атика.

– Завтра про «Сірізу» говоритиме вся Європа. Ми святкуємо перемогу над політикою «зтягування пасків» у країні, яку європейське керівництво обрало «лабораторною твариною» під час кризи, – заявив лідер партії Алексіс Ціпрас.

«Ні – Брюсселю, так – Франції!» – передвиборне гасло лідерки правого «Національного фронту» Франції Марін Ле Пен, котра, також святкуючи перемогу на виборах, уже прагне зупинити «рух божевільної машини, на яку перетворився Європейський Союз».

– Конкретно йдеться про опір передачі суверенних прав, відмову від усіляких обмежень, нав'язуваних Європейським Союзом, та його подальшого розширення, – заявила Марін Ле Пен.

– Євроскептиків, обраних до Європейського парламенту, набирається багато. Як це вплине на європейську політику, нам ще доведеться дізнатися. Але вже зараз зрозуміло, що це позначиться на національних політичних курсах. Допоки європейська інтеграція, подобається вона нам чи ні, була наче недоторканною. Після цих виборів вона зникне, – наголосив лідер британських євроскептиків Найджел Фарадж, коли очолювана ним

Партія незалежності Сполученого Королівства випередила своїх суперників, набравши 27% голосів виборців.

Справді, одразу ж після оголошення офіційних результатів голосування, 27 травня лідери депутатських груп та Голова ЄП Мартін Шульц провели так звану Конференцію президентів, основною метою якої стало підбиття підсумків виборчої кампанії та, відповідно, з'ясування її значення для майбутнього вибудовування політичного ландшафту Європи. Однак можна припустити, що ключовим пунктом порядку денного Конференції було аж ніяк не єдиномірне переформатування європейського законодавчого органу (хоча, зважаючи на його теперішній склад, такий сценарій розвитку подій матиме право на існування вже в найближчому майбутньому), а, швидше, визначення впливу його членів на процес обрання голови Європейської комісії.

Як відомо, зазвичай загальноєвропейські вибори проводяться влітку, проте цього разу дати голосування було змінено задля збільшення явки виборців та продовження періоду підготовки до процедури обран-

Феномен Кончити

59-й Міжнародний пісенний конкурс «Євробачення-2014» у Копенгагені не увійде до історії цього музичного змагання як найяскравіший. Можливо, саме тому перемога бородатої австрійки Кончити Вурст набула значення рятівного кола від невиносної туги буття.

Співак/чка виборів/ла першість з величезним відривом від суперників: 290 балів від телевізійних голосувальників – проти 238-ми, отриманих нідерландськими учасниками, що посіли друге місце. Для порівняння, українка Марія Яремчук (6 місце) завоювала 113 балів, росіянки Толмачови (7) – 89.

Отже, нонконформісти тішаться екзальтованістю Кончити, підкріпленою переконливими вокальними даними та якістю хіта *Rise Like A Phoenix* («Воскресну, як Фенікс»). Обивателі – ні, навіть не в трансі. Вони лютують, закликаючи Європу пильно вдивитися у своє нове обличчя. Інкримінують фаворитові конкурсу роздвоєння особистості, попереджають про катастрофічні наслідки захворювання для людства. І чого, власне, вчепилися? Хіба чоловіки різних епох і країн не виходили на сцену в жіночих образах (взяти бодай той самий японський театр Кабукі)? Хіба андрогін – описана ще Платоном істота, що не знає розподілу на чоловіче та жіноче начала, – не є однією із ключових фігур постмодерністського мистецтва? І, врешті, хіба карнавальність, епатаж і самоіронія коли-небудь шкодили правдивому шоу?

Вертаючись до змістового наповнення змагання, підсумовуємо, що багато хто з цьогорічних виконавців забув дві істотні речі: а) «Євробачення» є передусім конкурсом *пісні*; б) «Євробачення» є конкурсом *телевізійним*. Тобто публіка, втомлена ординарністю конкурсантив, справедливо вимагає яскравого пісенного матеріалу, а також телекартинки, що вражає. Одне слово, глядач прагне чогось такого, що випадає за рамки добре зазубреного відмінником уроку.

Тепер – трохи про стереотип стосовно політичної кон'юнктурності конкурсу. Бали нам дісталися переважно середні: 5 – від Греції, 1 – Данії, 5 – Польщі, 7 – Чорногорії, 7 – Росії, 7 – Латвії, 5 – Ізраїлю, 2 – Угорщини, 2 – Фінляндії, 5 – Литви, 5 – Австрії, 6 – Іспанії, 4 – Бельгії. Максимальні оцінки поставили: Естонія і Білорусь – по 8, Молдова, Італія, Азербайджан – по 10. «Дванадцятку» Україні не дав ніхто. Велика подруга нашої держави Грузія розщедрилася аж на 6 балів, тоді як для Росії в неї знайшлося 8.

Хоча, слід зауважити: шоста позиція Марії Яремчук (пісня *Tick-Tock*) – вельми гідна.

Голосуючи на «Євробаченні-2014», Україна подарувала 12 балів Швеції, 10 – Вірменії та 8 – Австрії (отже, діяла в загальному оцінювальному ключі).

Утім є відчуття, що країни старої доброї Європи туляться одна до одної, демонструючи своїми вердиктами намагання захиститися. Здолати цей бар'єр може тільки хіт.

Найхітовіший!

2014 року до перегонів «Євробачення» долучилися 37 держав. У фіналі взяли участь 26 країн, включаючи попередню переможницю Данію та «велику п'ятірку» засновників конкурсу – Францію, Велику Британію, Німеччину, Іспанію, Італію.

ня голови Єврокомісії, призначеної на липень. Розвівши дати голосування в часі, нинішні очільники ЄС надали депутатам ЄП можливість уперше за всю історію розвитку Європейського Союзу офіційно презентувати особи кандидатів на заміщення найвищої посади ЄК – виконавчого органу ЄС, на який покладається визначення та реалізація ключових напрямів політики організації (що, своєю чергою, затверджуються ЄП та урядами його держав-членів). Цікаво, що в ніч на 26 травня всі лідери політичних груп Європейського парламенту зазначали, що майбутній керманіч Єврокомісії має бути обраний з-поміж них самих. Звичайно ж, кандидатам іще доведеться позмагатися за підтримку всіх членів ЄП, проте навряд чи «кандидатура від Ради ЄС зможе набрати 376 необхідних голосів під час пленарного засідання Європарламенту 14–17 липня 2014 року».

Особливо вороже налаштовані саме нові «європейські радикали», котрі не тільки не сприймають сутність нинішнього політичного курсу розвитку ЄС, а й не бажають бачити на чолі ЄК представника консервативних сил. Сьогодні доволі непримиренною можна вважати їхню позицію щодо можливості обрання на посаду голови Єврокомісії колишнього прем'єр-міністра Люксембургу та экс-глави Єврогрупи Жана-Клода Юнкера. І хоча його кандидатуру активно підтримує канцлер Німеччини Ангела Меркель, а правоцентристська Європейська народна партія на чолі з паном Юнкером під час виборів до Європарламенту довела, що є потужною силою, радикали продовжують наполягати на тому, що ЄК не може очолити «людина з 1980-х років».

Зважаючи на їхній територіально-представницький склад і ключові пункти передвиборчих програм, можна припустити, що згаданий сценарій розвитку подій наразі зберігатиме свою життєздатність.

Приміром, «Національний фронт» під керівництвом Марін Ле Пен, котрий набрав у Франції 25,7% голосів, уперше в історії випередивши традиційні партії, отримав у Європарламенті 24 крісла. Відтак, для формування фракції Марін Ле Пен не вистачає лише одного депутата. У цьому разі пані Ле Пен може розраховувати на французький «Союз за народний рух», який посів друге місце на виборах до Європарламенту. У червні 2014 року ця політична сила повинна обрати нового лідера, і, цілком можливо, що ним стане экс-прем'єр-міністр Франції Франсуа Фійон. Між іншим, він активно підтримує співпрацю з Росією і різко критикує позицію США та президента республіки Франсуа Олланда щодо України. Негативно до політики чинного президента також ставиться «Лівий фронт», який отримав 6,61% голосів на виборах до Європарламенту. Його лідер Жан-Люк Меланшон також постійно засуджує підтримку, котру ЄС надає «неонацистам» в Україні.

Тож «Національний фронт» та його однодумці не лише боротимуться за зупинення напливу іммігрантів із несвропейських країн, обмеження дозволів на аборти, заохочення розвитку багатодітних сімей і збереження французької культури. Для підтримки французьких виробників політики домагатимуться обмеження імпорту, набуття більшої незалежності від Євросоюзу, а від імені останнього – кардинальних змін його зовнішньополітичного курсу.

І хоча у складі фракції мають бути представники як мінімум семи країн, ця вимога, певно, не стане на заваді її формуванню: «Національний фронт» готові підтримати ультраправі Австрії, Нідерландів, Італії та Бельгії. Крім того, партія навіть має намір співпрацювати з іще радикальнішими силами, зокрема «Золотою зорею» в Греції, «Йоббік» («Рух за кращу Угорщину») в Угорщині та неонацистською Націонал-демократичною партією Німеччини, з якими досі жодна політична сила взагалі прагнула «не мати справи».

У принципі, законодавство Євросоюзу передбачає введення країнами так званого електорального бар'єру для проходження партій до Європарламенту, максимальне значення якого не може перевищува-

	EPP Група Європейської народної партії (християнські демократи)	214 28.50 %
	S&D Група Прогресивного альянсу соціалістів та демократів у Європейському парламенті	191 25.43 %
	ALDE Альянс лібералів та демократів за Європу	64 8.52 %
	Greens/EFA «Зелені» / Європейський вільний альянс	52 6.92 %
	ECR Європейські консерватори та реформісти	46 6.13 %
	GUE/NGL Європейські об'єднані ліві / Ліві «зелені» Півночі	45 5.99 %
	NI Незалежні депутати ЄП, котрі не належать до жодної з груп	41 5.46 %
	EFD Група депутатів «Європа за свободу та демократію»	38 5.06 %
	ІНШІ Новообрані члени ЄП, які ще не приєдналися до жодної з цих названих груп	60 7.99 %

ти 5%. Вважається, що такий «поріг» запобігає обранню до ЄП радикальних і маргінальних партій, а також скорочує ризик надмірної фрагментації законодавчого органу. Наразі в більшості держав-членів ЄС такий «бар'єр» становить 5%, в Австрії та Швеції діє «поріг» у 4%, а в Греції – 3%. Якщо поєднати цю статистику з найвищою за всю історію парламентських виборів у ЄС

якою (свої голоси за кандидатів до загальноєвропейського законодавчого органу віддали 43,1% жителів держав-членів організації), можна не сумніватися в результаті голосування. Приміром, у Греції.

Загалом, цього року показник явки виборців на дільниці європейських держав лише на 0,1% перевищив аналогічні дані 2009 року. Така низька електоральна активність, до речі, спостерігається навіть у деяких із тих країн, де голосування під час проведення виборів до Європейського парламенту є обов'язковим (Бельгія, Греція, Кіпр, Люксембург). Так, у Бельгії та Люксембурзі явка виборців цього року становила 90%, проте, незважаючи на чинне електоральне законодавство, на виборчі дільниці Греції та Кіпру прийшли 58,2% та 43,97% громадян відповідно. Високий показник явки було зафіксовано на Мальті (74,81%), в Італії (60%) та Данії (56,4%).

Найменше бажання проголосувати за кандидатів до загальноєвропейського законодавчого органу виявили жителі Словаччини (явка виборців у цій країні становила всього-на-всього 13%), Чехії (19,5%) та Польщі (22,7%). Хоча, саме ці країни цього року відсвяткували 10-річчя приєднання до Європейського Союзу.

Урок України для НАТО: більше грошей на оборону!

Юлія ЦИРФА

Весняна сесія Парламентської асамблеї НАТО (30 травня – 1 червня 2014 року), що відбулася в Сеймі Литовської Республіки, зосередила увагу на нових викликах і загрозах їхній безпеці, можливих шляхах їх усунення та способах превентивного запобігання. Новітній «український досвід» змушує НАТО засвоїти урок про необхідність інтенсивної кооперації сторін.

Погодивши текст Декларації про розширення НАТО, представники держав-членів альянсу ще раз наголосили, що факт прийому до організації завжди вважався безсумнівним успіхом, працював як чинник розбудови стабільної та процвітаючої Європи. Цей процес «не становить жодних загроз для розвитку будь-якої держави, навпаки, зміцнює рівень безпеки й стабільності всього Євroatлантичного регіону». ПА НАТО закликала уряди й парламенти держав – членів організації ще раз підтвердити їхні тверді політичні зобов'язання щодо підтримки політики «відчинених дверей» та надання євroatлантичної перспективи країнам, котрі прагнуть приєднання до НАТО.

Проте зменшення обсягів фінансування оборонного сектору «сьогодні сягнуло цифри, котра ставить під загрозу їхню здатність адекватно реагувати на наявні та потенційні загрози». Тож ПА НАТО пропонує урядам і парламентам держав-членів розробляти річні національні плани дій, за допомогою яких вони матимуть змогу інформувати громадськість щодо вимог оборонного комплексу XXI століття та розвивати цінності й спільно визначати цілі трансатлантичного безпекового співробітництва.

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен нагадав учасникам сесії ПА, що з 2008 року витрати Росії на оборону щорічно збільшувалися в середньому на 10%. Натомість держави – члени альянсу зменшили відповідні статті бюджетів майже на 10% у

реальному вимірі. Більше того, деякі союзники знизили рівень оборонних витрат більш як на 40%. Тільки чотири держави-учасниці витрачають на оборону суму, котра дорівнює 2% їхнього ВВП (що, до речі, вважається однією з основних умов розвитку організації), а сім країн узагалі мають оборонні бюджети, які дорівнюють менш ніж 1% їхніх ВВП. Тож, на думку Генерального секретаря НАТО, бажання Латвії, Литви, Польщі та Румунії збільшити рівень оборонних витрат є виправданим і, можливо, поліпшить ситуацію в рамках усього альянсу.

